

ขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ภาษาแม่ : ภาษาไทย Scope and Sequence of Mother Tongue : Thai Language

ภฤตกาล ชาร์ลีย์ ทปภูผา^{1*}

Krittagan Charlie Dhoppupa

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นสิ่งที่เกิดจากการผสมผสานองค์ความรู้ของผู้เขียนที่ได้รับในระดับปริญญาเอกกับองค์ความรู้ที่ค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อนำเสนอบทความสะท้อนให้เห็นถึงขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ภาษาแม่ : ภาษาไทย ซึ่งนับว่างานชิ้นนี้เป็นเรื่องแรกที่ได้นำเสนอให้เห็นถึงรูปธรรมของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย โดยเฉพาะหลักภาษาและการเขียน ซึ่งเป็นสาระที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง จากการวิจัยพบว่าหลักภาษา ประกอบด้วย ระดับคำ การเขียนสะกดคำ การสร้างคำ วลี สัมพันธสาร และประโยค และสาระการเขียน ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการเขียน รูปแบบของข้อเขียน เทคนิคการพัฒนางานเขียน และกระบวนการเขียน ซึ่งทั้งสองสาระมีลักษณะที่ต่างไปจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 อยู่บ้าง คือ สาระหลักภาษาเพิ่มเรื่อง สัมพันธสาร ส่วนสาระการเขียนเป็นการสอนกระบวนการเขียนเพื่อที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ และเนื้อหาเหล่านี้จะเรียนจบในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จะมีลักษณะการเรียนรู้แบบ Spiral คือขยายความรู้เพิ่มขึ้นไปเรื่อยแต่ยังคงเรียนในหลักการที่เรียนมาแล้วเหมือนเดิม

คำสำคัญ : ขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ ภาษาแม่ ภาษาไทย

Abstract

This article illustrates information integrating a researcher's knowledge obtained from his PhD study and acquired knowledge. It aims to reflect overview and order in first language acquisition: Thai language. This study presents the Thai learning system and management, particularly language and writing in which the learners can apply into their practice. The study found that grammar content consists of word, spelling, sentence construction, phrase, discourse, and sentence. Writing content includes its objective, writing form, writing technique, and writing process. Both grammar and writing contents share similarities and differences according to the Basic Core Curriculum B.E. 2551. While grammar content focuses on discourse, writing content emphasizes the importance of the writing process in which learners can use in their daily life. These contents will be studied and finished by grade 6. In addition, students at grade 7 to 12 continue their learning using spiral learning process and extend their knowledge based on the grammar and writing contents.

Key Words : Scope and Sequence, Mother Language, Thai language

¹ ศึกษาสาตรดุษฎีบัณฑิต อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

* Corresponding author : e-mail : charlie_sru@hotmail.com

บทนำ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาการเรียนการสอนภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาแม่ (Mother Language) ครูผู้สอนได้สอนตามหนังสือเรียน จากการศึกษาวรรณกรรมที่ตกทอดมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย พบว่ามียอวรรณกรรมหลายเล่ม แต่ไม่มีที่สะท้อนให้เห็นถึงการเรียนการสอนมีเพียงสะท้อนให้เห็นถึงการใช้ภาษาไทยที่ไพเราะและสาระที่แหลมคมของผู้ประพันธ์ ที่เป็นเช่นนี้เพราะเป็นยุคแรกของการเริ่มสร้างอาณาจักร วรรณกรรมส่วนใหญ่จึงเป็นประเภทที่ประกาศคุณงามความดี และประเภทที่มีผลประโยชน์ต่อการควบคุม เช่น ไตรภูมิพระร่วงและสุภาสิตพระร่วง ซึ่งเป็นเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ การเรียนรู้จำกัดอยู่ในหมู่ชนกษัตริย์ราชบัณฑิต และวรรณกรรมก็เป็นเพียงเครื่องสะท้อนผลการเรียนรู้ภาษาของผู้ประพันธ์เหล่านั้น จนกระทั่งถึงสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชจึงมีตำราเล่มแรก ที่รวบรวมเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนภาษาไทยจะต้องเรียน นั่นคือ จินตามณี ประกอบด้วยการใช้สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ การแจกลูกคำ การผันอักษร อักษรศัพท์ อักษรเลข การสะกดการัน การแต่งคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ และกลบท เมื่อมาถึงในสมัยรัชกาลที่ 3 ได้มีจินตามณีเล่ม 2 ซึ่งมีเนื้อหาที่ละเอียดกว่าเล่มแรก ประกอบด้วย การแจกลูกอักษร 3 หมู่ การแจกอักษรควบกล้ำ การผันวรรณยุกต์ ต่อมาได้มีหนังสือประเภท ก กา และหนังสือประเภท มาลา มาเป็นลำดับ ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่ 5 ได้ก่อตั้งโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ซึ่งใช้แบบเรียนหลวง 6 เล่ม ที่พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) ได้รวบรวมขึ้น ได้แก่ หนังสือมูลบทบรรพกิจ วาหนิตินิกร อักษรพิโยค สังโยคพิธาน ไพบรณพิจารณ์ และพิศาลการันต์ ซึ่งในสมัยนั้นแบบเรียนเหล่านี้จัดเป็นหนังสือเรียนภาษาไทยที่สมบูรณ์ที่สุด และมีมติให้มีการสอบไล่หากผู้ใดสอบผ่านจะมีการออกใบสำคัญรับรองความรู้ขั้นที่สอบได้ การสอบไล่ความรู้หนังสือในประเทศไทยจึงเริ่มต้นขึ้นนับจากนั้นมา ซึ่งแบบเรียนทั้งหลายนี้ก็ได้นำเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม ประเพณี รวมกระทั่งภูมิปัญญา

ท้องถิ่นเข้าไปด้วย นับว่าเป็นความชาญฉลาดของผู้เขียนแบบเรียนอย่างแท้จริง

จากข้างต้นจะเห็นว่า แบบเรียนต่างๆ ที่พัฒนาเรื่อยมาเป็นลำดับก็ยังมีได้แสดงให้เห็นถึงขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาแม่ของชนชาวไทยอย่างแท้จริง กระทั่งปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงไปตามแนวคิดของนักวิชาการหรือนักการศึกษาที่ได้เรียนรู้มาจากต่างประเทศ เริ่มนำทฤษฎีการเรียนการสอนภาษาตามแนวทางของต่างประเทศมาใช้ นั่นคือการอิงมาตรฐาน (Standard) จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พ.ศ.2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยทั้ง 5 สาระ และการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าในเบื้องต้นได้กำหนดขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้อยู่บ้าง แต่ก็ยังไม่ชัดเจนพอที่ครูผู้สอนจะสามารถนำไปใช้ได้ และครูผู้สอนยังคงต้องยึดตำราหรือหนังสือตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ด้วยเหตุดังกล่าวนี้การจัดขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ภาษาแม่ โดยเฉพาะหลักภาษาและการเขียนภาษาไทยซึ่งเป็นสาระที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจแก่นแท้ของภาษาไทยและเกิดทักษะการเรียนรู้ที่สามารถใช้ได้ตลอดชีวิต

ก่อนที่จะลงรายละเอียดไปถึงการจัดขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ภาษาแม่ : ภาษาไทย โดยเฉพาะหลักภาษาและการเขียนภาษาไทยต้องรู้ว่า “ขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ของหลักสูตร” หมายถึงอะไรและเป็นอย่างไร

ขอบข่ายของหลักสูตร

ขอบข่ายของหลักสูตร (Scope) หมายถึง การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ หัวข้อหรือประเด็นสำคัญต่างๆ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กิจกรรม ตลอดจนการกำหนดทักษะด้านต่างๆ แนวคิด ค่านิยม หรือคุณธรรมสำหรับผู้เรียนในรายวิชาต่างๆ ของหลักสูตรแต่ละระดับชั้น (Michaelis, 1992; Martorella, 1994; Massialas and Allen, 1996) การ

กำหนดขอบข่ายจึงเป็นมิติของการจัดหลักสูตรให้มีความต่อเนื่องกันในแนวนอน ที่เรียกว่า Horizontal Organization (Ornstein and Hunkins, 1993) จากการศึกษาในเว็บไซต์ของ ACT Department of Education and Training ประเทศสหรัฐอเมริกา (ACT Department of Education and Training. 2551. http://activated.act.edu.au/ectl/design/scope_and_sequence.htm) พบว่า ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า Scope หมายถึง ความกว้างและความลึกของเนื้อหาในหลักสูตร ในแต่ละครั้งที่เรียน ตั้งแต่สัปดาห์ภาคการศึกษา ตลอดจนถึงระดับปีการศึกษาที่นักเรียนเรียนในโรงเรียน เราต้องจัดให้มีระยะที่เหมาะสม ทั้งนี้การกำหนดขอบข่ายของหลักสูตรหรือเนื้อหาวิชา ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2545 : 111) ได้กล่าวไว้ว่าจะต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์สำคัญ 4 ประการ คือ 1) วุฒิภาวะ ประสบการณ์ และความสามารถของผู้เรียน 2) ความยากง่ายของธรรมชาติหรือเนื้อหาวิชา 3) ความทันสมัย และความเป็นสากลของเนื้อหาวิชา และ 4) ความสมดุลระหว่างความกว้างกับความลึกของเนื้อหาวิชา

การจัดลำดับการเรียนรู้ (Sequence) หมายถึง การจัดลำดับก่อนหลังของเนื้อหา สารการเรียนรู้ หัวข้อหรือประเด็นที่สำคัญต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปตามวัย วุฒิภาวะ และพัฒนาการทางสติปัญญา (Michaelis, 1992; Henson, 2001; Oliva, 2001) การจัดลำดับการเรียนรู้จึงเป็นมิติของการจัดหลักสูตรให้มีความต่อเนื่องกันในแนวตั้งด้วย ที่เรียกว่า Vertical Organization (Ornstein and Hunkins, 1993) นอกจากนี้แล้ว Ornstein and Hunkins (1993); Oliva (2001) จากการศึกษาในเว็บไซต์ของ ACT Department of Education and Training ประเทศสหรัฐอเมริกา (ACT Department of Education and Training. 2008. http://activated.act.edu.au/ectl/design/scope_and_sequence.htm) พบว่า ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า Sequence หมายถึง ลำดับเนื้อหาในการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง ซึ่ง

เราเป็นผู้จัดลำดับในส่วนนี้ให้แก่ผู้เรียน และ ยังได้กล่าวถึงกรอบของขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ว่าเป็นกรอบของขอบข่ายการเรียนรู้ที่ต้องเขียนให้ชัดเจนถึงคุณค่าของการเรียนรู้ ส่วนลำดับการเรียนรู้คือการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีลำดับ ซึ่งเป็นงานที่โรงเรียนจะต้องพัฒนาขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียนในแต่ละวัย เช่น นักเรียนในเกรด 1 ต้องเรียนเนื้อหาอะไร ครูต้องจัดลำดับการเรียนรู้ให้เหมาะสมตั้งแต่ในระดับปีการศึกษา ระดับรายวิชา จนกระทั่งถึงหน่วยการเรียนรู้ นอกจากนี้ อารง บัวศรี (2542 : 108 - 117) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งสรุปได้ว่า การจัดลำดับเนื้อหาวิชาในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ควรจัดได้เป็น 1) เรียนรู้จากส่วนย่อยไปส่วนรวม 2) เรียนรู้จากส่วนรวมไปส่วนย่อย 3) เรียนรู้จากสิ่งที่ง่ายไปสู่สิ่งที่ยากและสลับซับซ้อน และ 4) เรียนรู้จากสิ่งที่ป็นรูปธรรมไปสู่สิ่งที่ป็นนามธรรม ดังนั้นจึงสรุปหลักเกณฑ์การจัดลำดับการเรียนรู้ดังนี้

- 1.การจัดลำดับการเรียนรู้จากสิ่งที่ง่ายไปสู่สิ่งที่ยากและซับซ้อน
- 2.การจัดลำดับการเรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่อยู่ไกลตัว
- 3.การจัดลำดับการเรียนรู้จากสิ่งที่ป็นรูปธรรมไปสู่สิ่งที่ป็นนามธรรม
- 4.การจัดลำดับการเรียนรู้จากสิ่งที่ป็นส่วนรวมไปสู่ส่วนย่อย หรือจากส่วนย่อยไปสู่ส่วนรวม
- 5.การจัดลำดับการเรียนรู้ตามความจำเป็นที่ต้องเรียนก่อน - หลัง
6. การจัดลำดับการเรียนรู้ตามลำดับเหตุการณ์หรือตามกาลเวลา

ในการจัดการเรียนรู้ภาษาแม่ (Mother Language) ของประเทศไทย ดังที่กล่าวไว้ในตอนต้นแล้วว่า ได้จัดการเรียนการสอนตามตำราหรือหนังสือเรียนตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ครูผู้สอนยังไม่สามารถที่จะเดินตามแนวทางที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ได้ ซึ่งต่างไปจากของต่างประเทศ เช่น กลุ่มสาระ

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของรัฐ Wisconsin ประเทศสหรัฐอเมริกา (Eau Claire Area School District. 2008. http://www.ecasd.k12.wi.us/departments/ci/reading/cur_pages/K-6RDG.L.A.SCOPE_ANDSEQUENCE.FINAL.pdf) พบว่า มีมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาแม่ ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการอ่าน และวรรณคดี การเขียน การพูด ภาษา การวิจัย และการถาม และสื่อและเทคโนโลยี หรือ เครือรัฐบาฮามาสหรือประเทศบาฮามาส (The Bahamas Ministry of Education Primary School, 2011. <http://www.bahamaseducation.com/PDF/Downloads/Curriculum/ScopeandSequencefor-PrimaryLanguageArtsSeptember2010.pdf>) ในส่วนของไวยากรณ์หรือหลักภาษา และการเขียน ระดับ Preschool จนถึงเกรด 7 สรุปได้คือ ด้านไวยากรณ์หรือหลักภาษาประกอบด้วย 1) จำแนกระหว่างประโยคและไม่ใช่ประโยค 2) สร้างประโยคบอกเล่า ประโยคคำถามและใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ผนวกกับประโยคเหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง 3) ขยายประโยคต่าง ๆ ได้ 4) เขียนประโยคได้อย่างต่อเนื่อง และ 5) ใช้ชื่อคน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่ได้อย่างถูกต้องเมื่อพูดและเขียน ส่วนด้านการเขียนประกอบด้วย 1) บรรยายขั้นตอนการเขียนได้ 2) ระบุคุณภาพของการเขียนที่ดีได้ 3) ใช้ภาษาในการเขียนแบ่งปันความรู้ที่สนองตอบต่องานเขียน 4) ใช้เกณฑ์การประเมินงานเขียน 5) ประมวลความคิดเพื่อเขียนงานในเบื้องต้น 6) เขียนประโยคที่ถูกต้องโดยเลือกใช้คำได้อย่างถูกต้อง 7) ใช้ประโยคใจความสำคัญและมีรายละเอียดสนับสนุนในการเขียนย่อหน้า 8) เชื่อมโยงลำดับย่อหน้าโดยใช้หลักการเขียน จะเห็นว่าขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ของเครือรัฐบาฮามาสจะเน้นถึงการบูรณาการระหว่างไวยากรณ์หรือหลักภาษากับการเขียนเข้าด้วยกัน คือ เมื่อเรียนไวยากรณ์หรือหลักภาษาแล้วสามารถที่จะนำความรู้เหล่านั้นเชื่อมโยงมาใช้ในการเขียนได้อย่างถูกต้อง

นอกจากนี้ จากการศึกษาภาษาแม่ในแถบเอเชีย โดยเฉพาะหลักสูตรของประเทศอินเดีย (National Council of Educational Research and Training, 1979) (อ้างถึงใน อังกร บัวศรี, 2542 : 194) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มุ่งสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาและเป็นหลักสูตรที่พิจารณาจากความสามารถพื้นฐานขั้นต่ำสุดที่เด็กประถมศึกษา 1 – 4 อาจจะเป็นและเน้นความสามารถเชิงพฤติกรรมของแต่ละระดับชั้น โดยเฉพาะด้านภาษาแม่ พบว่า เน้นทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน สำหรับบทความเรื่อง หลักสูตรระดับโรงเรียนของประเทศญี่ปุ่น (บุญมี เณรยอด, 2536 : 17 - 37) สรุปได้ว่า หลักสูตรในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย จะเน้นวิชาภาษาญี่ปุ่นมากที่สุด คือ ประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 เรียนภาษาญี่ปุ่นจำนวน 272 ชั่วโมง ปีที่ 2 - 4 : 280 ชั่วโมง ปีที่ 5 - 6 : 210 ชั่วโมง ส่วนมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1 : 175 ชั่วโมง ปีที่ 2 - 3 : 140 ชั่วโมง เมื่อมาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเรียนเป็นหน่วยกิต เรียนภาษาญี่ปุ่นมากถึง 24 หน่วยกิต (1 หน่วยกิต = 35 ชั่วโมง) รวมทั้งสิ้น 840 ชั่วโมง เมื่อสังเกตการจัดขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ โดยเฉพาะหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่า การจัดหลักสูตรในหมวดวิชาภาษาญี่ปุ่นซึ่งเป็นภาษาแม่ จะเริ่มเรียนตั้งแต่ภาษาญี่ปุ่น I ภาษาญี่ปุ่น II การใช้ภาษาญี่ปุ่น ภาษาญี่ปุ่นร่วมสมัย การใช้ภาษาญี่ปุ่นร่วมสมัย ภาษาคลาสสิก I ภาษาคลาสสิก II และภาษาคลาสสิกนิยาม ซึ่งนั่นหมายความว่า เป็นการจัดขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ที่เริ่มเรียนจากเรื่องที่ย่างไปสู่เรื่องที่ยากและซับซ้อนขึ้น

การสอนเขียนภาษาแม่ : ภาษาไทย เท่าที่ผ่านมายังคงเป็นไปในลักษณะที่ผู้สอนเคยเรียนรู้หรือเคยปฏิบัติสืบต่อ ๆ กันมา คือ สอนตามตำรา หรือสอนโดยการให้ดูตัวอย่างและผู้เรียนปฏิบัติตาม แต่การสอนที่เป็นกระบวนการมีค่อนข้างน้อยตามที่ระบุไว้ในมาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการ

ศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ในการสอนเขียน นั้นนอกจากจะสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ใน ตำราหรือตามความถนัดของผู้สอนแล้ว รวมทั้งการมี จุติร่วมในกระบวนการเขียน (<https://learnenglish.britishcouncil.org/en/writing>) การเขียนในแต่ละ รูปแบบก็มีลักษณะเฉพาะที่ต่างกันออกไป เช่น การ เขียนจดหมาย การเขียนประกาศ การเขียนข้อความ สั้น ๆ หรืออื่น ๆ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ว่า การสอน เขียนในแต่ละรูปแบบมีลักษณะเช่นไรและต้องสอน เรื่องหรือประเด็นอะไรบ้าง เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ครู หรือผู้สอน ซึ่งจะยกมาเป็นตัวอย่างได้ดังนี้

1. การสอนเขียนจดหมายทั่วไป เช่น Eco-systems (Ecosystems, 2012.<http://www.k12.hi.us/~tulii/3rdGrade/rubrics.htm>) ได้ระบุถึงสิ่งที่ต้องสอนให้แก่ผู้เรียนประกอบด้วย รูปแบบ ประเด็น โครงสร้างประโยค หลักไวยากรณ์ ย่อหน้า การสะกด คำ การพิมพ์ และกำหนดวันส่ง

2. การสอนเขียนจดหมายถึงเพื่อน เช่น Oswego City School District (Oswego City School District, 2012. <http://www.studyzone.org/testprep/ela4/h/rubricfriendlet.htm>) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ต้องสอนให้แก่ผู้เรียนได้แก่ คำขึ้นต้นและ คำลงท้าย ส่วนประกอบของจดหมาย เช่น ย่อหน้า ประโยค เป็นต้นระเบียบแบบแผนของการเขียน เช่น การเว้นวรรคตอนหลักไวยากรณ์คำศัพท์การสะกดคำ และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของงาน เช่น ลายมือ อ่านง่าย สะอาด เป็นต้น

3. การสอนเขียนจดหมายธุรกิจ เช่น Virginia Polytechnic Institute and State University (Virginia Polytechnic Institute and State University, 2012. <http://www.dept.aoe.vt.edu/~cdhall/courses/aoe4065/BusinessLetterAssessmentRubric.pdf>) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ต้องสอนให้แก่ผู้เรียนในเรื่องของจดหมายธุรกิจ ได้แก่ ที่อยู่ผู้ส่ง ที่อยู่ผู้รับ การลงท้าย องค์ประกอบด้าน เนื้อหาและความถูกต้อง การจบเรื่อง การลงลายมือ

ชื่อผู้ส่งและตำแหน่งผู้ส่ง การใช้คำศัพท์ ความต่อเนื่อง ถูกต้องของประโยค ย่อหน้า และเทคนิควิธี

4. การสอนเขียนรายงาน เช่น 4Teachers.org (4Teachers.org, 2012.<http://4teachers.org/projectbased/912wrt.shtml>) ได้เขียนไว้ว่าการสอนเขียนรายงานต้องคำนึงถึง 6 ด้าน คือ ด้านระเบียบแบบแผน ความราบรื่น การจัดองค์ประกอบ การเว้นวรรค คำศัพท์ และความคิด

5. การสอนเขียนโน้มน้าวใจ เช่น A Part of Delmarva Online, LLC (A Part of Delmarva Online, LLC, 2012. <http://www.intercom.net/local/school/sdms/mspap/wkidpers.html>) ระบุไว้ในเรื่องนี้ถึงประเด็นที่ว่า ด้านความชัดเจนของเนื้อหา การเปิดเรื่องและปิดเรื่อง องค์ประกอบของเรื่อง ความเป็นเหตุเป็นผล เข้าใจในผู้รับสาร ใช้ภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจนและมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

6. การสอนเขียนหนังสือพิมพ์ เช่น Reazon Systems (Reazon Systems, 2012. <http://www.rcampus.com/rubricshowc.cfm?code=U397CW&sp=yes&>) ระบุไว้ว่า ต้องเน้น

- ด้านข้อมูลที่สำคัญและมีครบถ้วน เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร

- ด้านรูปแบบการเขียน เช่น สั้น กระชับ ได้ใจความ มีพาดหัว ส่วนเชื่อม และรายละเอียดของข่าวครบถ้วน ไม่แสดงความคิดเห็นลงไปในกาเขียน

- ด้านเทคนิควิธีการเขียน เช่น เขียนบรรยาย รายละเอียดของข้อมูล ใช้คำศัพท์ที่น่าสนใจ และถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

- ด้านการแก้ไขและตรวจสอบ เช่น ถูกต้องตามรูปแบบของการเขียนข่าว เนื้อหาชัดเจน ใช้ภาษาได้ชัดเจน เป็นต้น

7. การสอนเขียนเรื่องสั้น เช่น QuestGarden (QuestGarden, 2012. <http://www.questgarden.com/>) เขียนไว้ว่า สิ่งที่ต้องสอนประกอบด้วย

- ด้านเนื้อหา เช่น ความคิด องค์ประกอบของเนื้อหา
- ด้านโครงเรื่องและเหตุการณ์ เช่น การพัฒนาโครงเรื่องหลักและโครงเรื่องรอง ฉาก สถานที่ ตัวละคร
- ด้านบรรยายและรายละเอียดของเรื่อง เช่น ความชัดเจนของภาษา โครงเรื่อง ตัวละคร
- ด้านองค์ประกอบ เช่น โครงสร้างของประโยค วัตถุประสงค์ ความเชื่อมโยงของแก่นเรื่อง
- ด้านโทนของเรื่อง เช่น จุดclimax ของเรื่อง อารมณ์ของเรื่องและอารมณ์ของ ผู้แต่ง
- ด้านคำศัพท์ เช่น การเลือกใช้คำ วลี และคำศัพท์ต่างๆ ได้เหมาะสมกับเรื่องและใช้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
- ด้านกลยุทธ์การเขียนประโยค เช่น ถูกหลักไวยากรณ์ และเชื่อมย่อหน้าถัดไป
- ด้านการสะกดคำและการเว้นวรรคตอน เช่น ความชัดเจนถูกต้องของการสะกดคำและการเว้นวรรคตอน เป็นต้น

นอกจากนี้การจัดเนื้อหาสาระตามทักษะของการเขียนและหลักภาษาแล้ว ยังมีในส่วนของการสอนด้านกระบวนการเขียน จากการศึกษาเว็บไซต์เรื่องขอบข่ายที่เกี่ยวกับการเขียนของโรงเรียน W.W. Lewis Middle School รัฐหลุยส์เซียนา ประเทศสหรัฐอเมริกา (W.W. Lewis Middle School .2012. http://lewis.cpsb.org/faculty_pages/stacey.blanchard/THEFIVESTEPSOFTHEWRITINGPROCESS.htm) พบว่า มีกระบวนการเขียนทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ 1) ก่อนเขียน 2) ร่าง 3) การปรับปรุง 4) การตรวจสอบ และ 5) การเผยแพร่ หรือ Gaston County Schools North Carolina ประเทศสหรัฐอเมริกา ก็เช่นกันได้จัดขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ด้านการเขียนตั้งแต่ระดับเกรด K – 5 ไว้ในลักษณะใกล้เคียงกับ Chapel Hill City School สรุปได้คือ ในการสอนเขียนเป็นการสอนกระบวนการเขียนที่เริ่มตั้งแต่การสะกดคำ การตรวจสอบข้อผิดพลาด การแก้ไข ลงมือ

เขียน การใช้ตัวอักษรและการเว้นวรรคตอน การใช้ประโยคและย่อหน้า ซึ่งในกระบวนการสอนเขียนนี้ได้สรุปไว้ 5 ขั้นตอน คือ 1) ก่อนเขียนหรือทดลองเขียนในครั้งแรก (Prewriting) 2) ลงมือเขียน (Writing) 3) ตรวจสอบ (Revising) 4) แก้ไข (Editing) และ 5) เผยแพร่ (Publishing) อาจมีบ้างที่บางแห่งกำหนดไว้ 6 ขั้นตอน แต่เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดแล้วก็ไม่ต่างกันมากนัก เช่น School District of Lancaster, Pennsylvania ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้จัดขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ด้านการเขียนตั้งแต่เกรด K – 12 ไว้ว่ากระบวนการเขียนมีทั้งหมด 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ความคิดรวบยอดในการเขียน 2) ก่อนเขียนหรือทดลองเขียนในครั้งแรก 3) ต้นฉบับ 4) ตรวจสอบ 5) แก้ไข และ 6) เผยแพร่

ขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ภาษาแม่ โดยเฉพาะหลักภาษาและการเขียนของต่างประเทศจะพบว่า ส่วนใหญ่ได้จัดขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ไว้ค่อนข้างชัดเจน ครูผู้สอนสามารถที่จะนำหลักสูตรซึ่งเปรียบเสมือนแผนที่ ที่หน่วยงานที่รับผิดชอบได้เขียนไว้ไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม รู้ว่าจะสอนอะไรก่อน อะไรหลัง รู้ว่าอะไรยาก อะไรง่าย หรือรู้ว่าต้องสอนอะไรที่เป็นความจำเป็นก่อน – หลัง เป็นต้น เมื่อเปรียบเทียบกับขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ภาษาแม่ : ภาษาไทย ของประเทศไทยพบว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้เขียนแสดงไว้เช่นกัน คือ มีขอบข่ายที่ประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ 1) สาระการอ่าน 2) การเขียน 3) การฟัง การดู และการพูด 4) หลักการใช้ภาษา และ 5) วรรณคดีและวรรณกรรม แต่เมื่อพิจารณาถึงขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ที่เทียบกับของต่างประเทศกลับพบว่า การจัดขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ภาษาแม่ : ภาษาไทยของเรานั้น ในด้านความชัดเจนและการจัดการเรียนรู้ให้เป็นตามธรรมชาติของการเรียนรู้ยังมีค่อนข้างน้อย มีความซ้ำซ้อนและทับซ้อนเรื่องที่จะสอนให้แก่ผู้เรียน ทั้ง ๆ ที่ครูผู้สอนเห็นถึงปัญหาเหล่านี้และตระหนักดีว่าเป็นการสร้างปัญหาให้แก่เด็ก คือ

เด็กเป้าหมายที่จะเรียน มองไม่เห็นว่ายเรียนไปแล้วจะได้อะไร และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไร แต่ครูผู้สอนก็ปล่อยให้ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นวนเวียนเป็นวัฏจักร เพราะคิดว่าหากไม่สอนตามตำราหรือหนังสือเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดอาจส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น เขียนย่อความจากเรื่องสั้น ๆ สอนในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน สอนในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 1 และเรียนการเขียนย่อความอีกครั้งหนึ่งในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 สังเกตได้ว่าในเรื่องเขียนย่อความเพียงเรื่องเดียวก็มีลักษณะของเนื้อหาที่เหลื่อมล้ำทับซ้อนกันอยู่ ทั้ง ๆ ที่การเขียนย่อความสามารถที่จะสอนเขียนอย่างเป็นกระบวนการ และผู้เรียนสามารถนำไปปรับใช้กับการเขียนรูปแบบอื่น ๆ ได้ หรือสาระหลักการใช้ภาษา การแต่งบทร้อยกรอง สอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อเขียนลักษณะเช่นนี้ครูผู้สอนก็ไม่สามารถที่จะรู้ได้ว่าในแต่ละระดับชั้นต้องสอนเรื่องประเด็น หัวข้อ หรือเนื้อหาอะไร จึงหันกลับไปยึดตำราหรือหนังสือเรียนของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อแก้ปัญหาการสอนของตนที่จะต้องมานั่งวิเคราะห์หรือตีความว่าต้องสอนเรื่องอะไรบ้าง เป็นต้น (กฤตกาฬ ชาร์ลีย์ ทปฎมา, 2556)

นอกจากนี้แล้วลำดับการสอนของครูก็ไม่ทราบว่าเรื่อง หัวข้อ ประเด็น หรือเนื้อหาเหล่านั้นอะไรควรสอนก่อน อะไรควรสอนทีหลัง อะไรที่มีความจำเป็นต้องเรียนรู้ก่อนที่จะไปเรียนรู้ในเรื่องถัดไป เป็นต้น จากการศึกษาพบว่า ขอบข่ายการเรียนรู้ภาษาแม่ : ภาษาไทย โดยเฉพาะหลักภาษาและการเขียนภาษาไทยซึ่งเป็นสาระที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจแก่นแท้ของภาษาไทยและเกิดทักษะการเรียนรู้ที่สามารถใช้ได้ตลอดชีวิต สรุปลงได้ถึงเรื่อง หัวข้อ ประเด็น หรือเนื้อหา ที่จะสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดังนี้ (กฤตกาฬ ชาร์ลีย์ ทปฎมา, 2556)

หลักภาษา ประกอบด้วย

1. ระดับคำ ประกอบด้วย ชนิดของคำ ได้แก่

- 1) คำนาม 2) คำสรรพนาม 3) คำกริยา 4) คำช่วยกริยา 5) คำวิเศษณ์ 6) คำที่เกี่ยวกับจำนวน 7) คำบอกกำหนด 8) คำบุพบท 9) คำเชื่อม 10) คำลงท้าย 11) คำอุทาน และ 12) คำปฏิเสธ

2. การเขียนสะกดคำ ประกอบด้วย 1) รูปสระและการใช้สระ 2) รูปพยัญชนะและการใช้พยัญชนะ 3) การใช้ตัวสะกด 4) รูปวรรณยุกต์และการใช้วรรณยุกต์ 5) การเขียนคำลักษณะพิเศษ 6) การใช้เครื่องหมายประกอบคำ 7) การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และ 8) การเขียนตัวเลขไทย

3. การสร้างคำ ประกอบด้วย

- 1) คำประสม ได้แก่ 1.1 ส่วนประกอบของคำประสม และ 1.2 ความหมายของคำประสม

- 2) คำประสาน ได้แก่ 1.1 คำประสานที่มีหน่วยคำเดิมอยู่หน้า และ 1.2 คำประสานที่มีหน่วยคำเดิมอยู่หลัง

- 3) คำซ้อน 4) คำซ้ำ 5) คำสมาส 6) คำภาษาถิ่น 7) คำยืมภาษาอังกฤษ และ 8) คำยืมภาษาจีน

4. วลี ประกอบด้วย

- 1) นามวลี ได้แก่ 1.1 ส่วนหลักของนามวลี 1.2 ส่วนขยายของนามวลี 1.3 ลักษณะนามกับส่วนขยายของนามวลี และ 1.4 หน้าที่ของนามวลี

- 2) ปริมาณวลี 3) กริยาวลี 4) บุพบทวลี 5) วิเศษณ์วลี และ 6) วลีซ้อนวลี

5. สัมพันธสาร ประกอบด้วย

- 1) การเชื่อมโยงความของสาร ได้แก่ 1.1 การอ้างถึง 1.2 การเชื่อมโยงความด้วยการละ และ 1.3 การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำเชื่อมสัมพันธสาร

- 2) การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำศัพท์ และ 3) การเชื่อมโยงความด้วยการใช้กลวิธีหลายอย่างร่วมกัน

6. ประโยค ประกอบด้วย

- 1) ชนิดของประโยคที่แบ่งตาม

โครงสร้าง ได้แก่ 1.1 ประโยคสามัญหรือประโยคพื้น
ฐาน 1.2 ประโยคซ้อน และ 1.3 ประโยครวม
2) ชนิดของประโยคที่แบ่งตามมาลา
และ 3) ชนิดของประโยคที่แบ่งตามเจตนา

การเขียน ประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์ของการเขียน ประกอบด้วย
 - 1) ผู้เขียนเขียนเพื่อเล่าเรื่อง เล่าประสบการณ์ของ
ตนเองหรือสร้างความบันเทิงแก่ผู้อ่าน 2) ผู้เขียนเขียน
เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้อ่าน 3) ผู้เขียนเขียนเพื่อโน้มน้าวผู้
อ่านให้คล้อยตามความคิดเห็นของตนเอง
2. รูปแบบของข้อเขียน ประกอบด้วย
 - 1) การเขียนเล่าเรื่อง แสดงอารมณ์ ความคิด 2) การเขียน
อธิบาย 3) การเขียนสื่อสารในชีวิตประจำวัน 4) การ
เขียนโน้มน้าวใจ 5) การเขียนอภิปราย และ 6) การ
เขียนคำประพันธ์

3. เทคนิคการพัฒนางานเขียน ประกอบด้วย
 - 1) งานเขียนเล่าเรื่อง บรรยายอารมณ์ ความรู้สึก
 - 2) งานเขียนให้ข้อมูล 3) งานเขียนโน้มน้าวให้คล้อยตาม
4. กระบวนการเขียน ประกอบด้วย
 - 1) ก่อนเขียน 2) ร่างงานเขียน 3) แก้ไขงานเขียน 4) ตรวจสอบความถูก
ต้อง 5) เผยแพร่ผลงาน

ตัวอย่าง การจัดขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้
รู้ภาษาแม่ : ภาษาไทย หลักภาษาไทยระดับ ป.1 – ป.3
ระหว่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.
2551 กับการจัดขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้จาก
การค้นพบของผู้วิจัย (กฤตกาฬ ชาร์ลีย์ ทปญผา,
2556)

หลักสูตรแกนกลางฯ พ.ศ.2551			ขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ ของผู้วิจัย		
ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดชั้นปี		
ป.1	ป.2	ป.3	ป.1	ป.2	ป.3
1. บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย	1. บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย	1. เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ	1. ชนิดของคำ ได้แก่	1. ชนิดของคำ ได้แก่	1. ชนิดของคำ ได้แก่
2. เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ	2. เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ	2. ระบุชนิด และหน้าที่ของคำในประโยค	1.1 คำนาม	1.1 คำนาม	1.1 คำนาม
3. เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่าย ๆ	3. เรียบเรียงคำเป็นประโยคได้ตรงตามเจตนาของการสื่อสาร	3. ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำ	- คำนามสามัญ	- คำลักษณนาม	- คำอาการนาม
4. ต่อคำคล้องจองง่าย ๆ	4. บอกลักษณะคำคล้องจอง	4. แต่งประโยคง่าย ๆ	- คำนามวิสามัญ	- คำสรรพนาม	- คำสรรพนาม
	5. เลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	5. แต่งคำคล้องจองและคำขวัญ	1.2 คำสรรพนาม	นาม	- คำสรรพนาม
		6. เลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	- คำบุรุษสรรพนาม	1.2 คำสรรพนาม	แยกฝ่าย
			- คำสรรพนาม	- คำสรรพนาม	1.3 คำกริยา
			1.3 คำกริยา	ชี้เฉพาะ	- คำกริยานำ
			- คำกริยา	- คำสรรพนาม	- คำกริยาตาม
			- คำกริยา	ไม่ชี้เฉพาะ	1.4 คำกริยาช่วย
			1.4 คำกริยาช่วย	1.3 คำกริยา	1.5 คำวิเศษณ์
			1.5 คำลงท้าย	- คำกริยา	- คำวิเศษณ์
			2. การเขียนสะกดคำ	คุณศัพท์	สามัญ
			2.1 รูปสระและการใช้สระ	- คำกริยาต้อง	- คำวิเศษณ์ขยาย
			2.2 รูปพยัญชนะและการใช้พยัญชนะ	เติมเต็ม	เฉพาะ
			2.3 การใช้ตัวสะกดเป็นต้น	1.4 คำกริยา	- คำวิเศษณ์แสดง
				ช่วย	คำถาม
				2. การเขียน	- คำวิเศษณ์บอก
				สะกดคำ	เวลา...
				2.1 รูปสระและการใช้สระ	2. การเขียนสะกดคำ
				2.2 รูปพยัญชนะและการใช้พยัญชนะ	2.1 รูปวรรณยุกต์และการใช้
				2.3 การใช้ตัวสะกด	วรรณยุกต์
				2.4 รูปวรรณยุกต์และการใช้วรรณยุกต์เป็นต้น	2.2 การใช้คำลักษณะพิเศษเป็นต้น

ตัวอย่าง การจัดขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ภาษาแม่ : ภาษาไทย การเขียนภาษาไทยระดับ ป.1 – ป.3 ระหว่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 กับการจัดขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้จากการค้นพบของผู้วิจัย (กฤตกาฬ ชาร์ลีย์ ทปภูมา, 2556)

หลักสูตรแกนกลางฯ พ.ศ.2551			ขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ของผู้วิจัย		
ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดชั้นปี		
ป.1	ป.2	ป.3	ป.1	ป.2	ป.3
1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด 2. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่าย ๆ 3. มีมารยาทในการเขียน	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด 2. เขียนเรื่องสั้นๆ เกี่ยวกับประสบการณ์ 3. เขียนเรื่องสั้นๆ 4. มีมารยาทในการเขียน	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด 2. เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจน 3. เขียนบันทึกประจำวัน 4. เขียนจดหมายลาครู	1. รูปแบบของข้อเขียน 1.1 การเขียนเล่าเรื่อง แสดงอารมณ์ ความคิด - บันทึกกิจกรรมประจำวัน เป็นต้น	1. รูปแบบของข้อเขียน 1.1 การเขียนเล่าเรื่อง แสดงอารมณ์ ความคิด - นิทาน - ตำนาน - เรื่องจากจินตนาการ - บันทึกกิจกรรมประจำวัน 1.2 การเขียนคำประพันธ์ - คำคล้องจอง 2. กระบวนการเขียน 2.1 ก่อนเขียน - ใช้กลยุทธ์ 1 กลยุทธ์ เพื่อช่วยให้ได้ความคิด และวางแผนการเขียนได้แก่ ก. พูดคุยหรือวาดภาพเพื่อให้ได้ความคิดและลองเขียนเป็นต้น	1. วัตถุประสงค์ของการเขียน - ผู้เขียนเขียนเพื่อเล่าเรื่อง เล่าประสบการณ์ของตนเอง... 2. รูปแบบของข้อเขียน 2.1 การเขียนเล่าเรื่อง แสดงอารมณ์ ความคิด - เรื่องส่วนตัว - บันทึกความทรงจำ - บันทึกส่วนตัว 2.2 การเขียนอธิบาย - ข้อพึงปฏิบัติ - เรียงความ 2.3 การเขียนคำประพันธ์ - คำขวัญ - คติพจน์ - กาพย์ยานี 11 - กาพย์ฉก 16 - กาพย์

ทั้งนี้ในส่วนของการเขียนจะเห็นว่ามีความแตกต่างจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เนื่องจากได้ติดตามมาตรฐาน ท 2.1 ที่กล่าวไว้ว่า ใช้กระบวนการเขียนเพื่อการสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่าง

มีประสิทธิภาพ แต่เมื่อพิจารณาและเปรียบเทียบกับ การสอนเขียนของต่างประเทศกลับพบว่า ทั้งในตำรา หนังสือ หรือแบบเรียนตามที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไว้ให้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ยังไม่พบในเรื่องของกระบวนการเขียนที่เป็นรูปธรรม ชัดเจน ทำให้เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดแก่ผู้เรียน เช่น เขียนสื่อสารได้ไม่ตรงตามเจตนาหรือวัตถุประสงค์ของ เรื่องที่เขียน ลำดับความคิดหรือกระบวนการเขียนไม่ ได้ หรือแม้กระทั่งเขียนสะกดผิด เป็นต้น ซึ่งขอขยาย ในสาระการเขียนลักษณะเช่นนี้เป็นทักษะสำคัญที่ผู้ เรียนสามารถนำไปใช้ได้ตลอดชีวิต และการจัดลำดับ การเรียนรู้ภาษาแม่ : ภาษาไทย โดยเฉพาะหลักภาษา และการเขียนภาษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน นั้น ต้องเรียนรู้จากสิ่งที่ย่ไปสู่สิ่งที่ยากหรือซับซ้อน เรียนรู้จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปไกลตัว เรียนรู้จากสิ่ง ที่เป็นส่วนย่อยไปสู่สิ่งที่เป็นส่วนรวม และเรียนรู้ตาม

ความจำเป็นที่ต้องเรียนก่อน – หลัง เช่น คำนาม คำ สรรพนาม คำกริยา เด็กได้เรียนรู้คำเหล่านี้ตั้งแต่วัย ทารก มีประสบการณ์ใน การรับฟัง เก็บเกี่ยวข้อมูลไว้ มากมาย เมื่อเข้าสู่ระบบการศึกษาเด็กก็สามารถที่จะ นำประสบการณ์เหล่านั้น มาประมวลเข้ากับความรู้ หรือหลักการได้อย่างเป็นระบบระเบียบมากขึ้น หรือ คำวิเศษณ์ ก็เป็นเรื่องที่ต้องเรียนรู้หลังจากได้เรียน เรื่องคำกริยาไปแล้ว เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๑ : ระบบเสียง
อักษรไทยการอ่านคำและการเขียนสะกดคำ. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.
- _____. (2553). บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๒ : คำ การสร้างคำและการยืมคำ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ
: สกสค. ลาดพร้าว.
- _____. (2553). บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓ : ชนิดของคำ วลี ประโยคและสัมพันธ์สาร. กรุงเทพฯ : สกสค.
ลาดพร้าว.
- สุนนา ระบอบ. (2548). รูปแบบการจัดขอบข่ายและลำดับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ไทย สำหรับหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- Martorella, P. H. (1994). Social Studies for Elementary School Children : Developing
Young Citizens. New York: Macmillan College Publishing Company.
- Michaelis, J. U. (1992). Social Studies for Children A Guide to Basic Instruction. Boston
: Allyn and Bacon.
- Oliva, P. F. (2001). Developing the Curriculum. (5th ed). New York: Addison Wesley Longman.
- Ornstein, A. C. and F. Hunkins. (1993). Curriculum Foundations Principles, and Theory.
Boston : Allyn and Bacon.